Ряд науковців та практиків, використовуючи прийоми стратегічного форсайту, стверджують, що відновлювальна енергетика може стати потужним драйвером розвитку економіки. Така позиція обґрунтовується дифузним впливом відновлювальної енергетики на приватний, комунальний сектор, аграрну, переробну галузь та ряд інших інституційні одиниці економічної системи.

Однак, для її активного впровадження існує низка політичних, законодавчих, інституційних перешкод. При цьому також існує потреба комплексної підготовки фахівців, які могли б вирішувати комплекс організаційних та адміністративних завдань під час реалізації проектів сталої енергетики.

Бібліографія

1. Стала енергетика [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.zhiva-planeta.org.ua/diyalnist/staluy-rozvutok

2. Українська енергетика [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://ua-energy.org/uk/materials

3. Баранюк К. Як Китай став лідером у виробництві сонячної енергії [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.bbc.com/ukrainian/features-40453918

Ярослав ПАРАНЮК
аспірант кафедри менеджменту та публічного управління,
Тернопільський національний економічний університет

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Суб'єктом управління виступають працівники підприємства, від діяльності яких залежать процеси формування витрат і процеси тарифоутворення. Отже, суб'єктом управління витратами можна визначити комунальне підприємство у цілому, і / або центри відповідальності (виробничі одиниці, теплові райони й т.п.).

Ціль управління витратами повинна направляти управлінські впливи не на мінімізацію витрат, а на ефективне використання ресурсів підприємства, їх економію й максимізацію віддачі на всіх етапах

виробничого процесу. Слід погодитися, що формальна мінімізація витрат комунального підприємства може призвести до скорочення виробництва теплової енергії, а це суперечить соціальній місії цих підприємств.

Таким чином, метою управління витратами комунальних підприємств є оптимізація управлінських рішень, спрямованих на поліпшення поточних показників діяльності й довгострокове підвищення прибутковості при дотриманні встановлених пріоритетів розвитку даних підприємств.

Мета управління витратами підприємств реалізується через функції управління. Для забезпечення ефективності системи управління витратами комунальних підприємств необхідно розглянути всю сукупність функцій управління витратами.

Функція планування в управління витратами припускає розподіл необхідних ресурсів комунального підприємства по конкретних завданнях для досягнення поставленої мети. У практичній діяльності підприємств тепломережі процес планування витрат побудований на ретроспективному аналізі поведінки витрат залежно від функціональних факторів. Це пояснюється значним впливом функціональних факторів на рівень витрат і консервативністю використовуваних обліково-аналітичних систем управління витратами при виробництві й транспортуванні теплової енергії.

Досягнення мети комунального підприємства, визначеної програмними документами як беззбиткове функціонування, можливо тільки за умови такої організації діяльності персоналу, яка забезпечить процес стимулювання до скорочення економічно-необґрунтованих витрат, і при наявності контролю досягнутих результатів із запланованими. Однак, специфіка системи ціноутворення, що діє в житлово-комунальному господарстві України, суперечить реалізації функції стимулювання, до скорочення витрат при управління витратами комунального підприємства. Отже, необхідною умовою оптимізації управлінських рішень, спрямованих на довгострокове підвищення прибутковості комунальних підприємств, є відновлення функції «стимулювання до скорочення витрат» у складі функцій першого порядку. Крім того, необхідність визначення ймовірного стану витрат в умовах високої невизначеності зміни неконтрольованих об'єктів і показників зовнішнього середовища, що впливають на формування

витрат (наприклад, зміна тарифів на енергоресурси), висуває на передній план функцію прогнозування.

У зв'язку із цим, представляється доцільним у системі керування витратами комунального підприємства у складі функцій першого порядку, що забезпечують управлінський вплив, виділення таких функцій як планування, організація, стимулювання скорочення витрат, прогнозування, контроль і регулювання. У складі функцій другого порядку, що забезпечують інформаційну підтримку управлінських рішень, – облік, координація, нормування, калькулювання собівартості й аналіз.

Проаналізувавши результатами проведеного дослідження можна стверджувати, що реалізація всієї сукупності розглянутих функцій управління витратами дозволить забезпечити поліпшення поточних показників діяльності й довгострокове підвищення прибутковості при дотриманні встановлених пріоритетів розвитку комунальних підприємств. Однак, у діючій системі управління витратами комунальних підприємств такі функції, як «прогнозування» і «стимулювання скорочення витрат» не реалізуються, що вимагає розробки нових підходів і методів.

Ефективність системи управління витратами залежить як від ступеня розкриття його функцій так і від ступеня задоволення його інформаційних потреб. Інформаційне забезпечення управління витратами використовує різноманіття прийомів обліку витрат на виробництво й калькулювання продукції. Найбільш адаптованими для вітчизняних підприємств житлово-комунального господарства є попередільний, позамовний, попроцесний і нормативний методи.

Антоніна САРАНЮК
аспірантка кафедри менеджменту та публічного управління,
Тернопільський національний економічний університет

ОЦІНЮВАННЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Житлово-комунальне господарство являє собою галузь, функціонування якої спрямоване на забезпечення життєдіяльності кожного громадянина країни та впливає на розвиток економічного